

Pirjo Juvonen-Posti, Riitta Seppänen-Järvelä, Sanna Pesonen, Minna Savinainen, Maire Laaksonen ja Simo Kaleva

Työterveysyhteistyö kuntoutumisen mahdollistajana

Kuntoutus 3/2015, s. 28 - 41.

Tiivistelmä

Kela kehitti uutta kuntoutusmallia työhönkuntoutuksen kehittämishankkeen toisen vaiheen (TK2-kuntoutusmalli) aikana vuosina 2012–2014. Tutkimuksessa, joka on osa kehittämishankkeen yhteydessä toteutettua arviointitutkimusta, selvitettiin millaista työterveysyhteistyö oli ja miten monitoimijainen yhteistyö toteutui ja mitä seuraamuksia sillä oli kuntoutuksen toteutukseen. Tutkimusaineisto muodostettiin niistä kymmenestä työpaikasta, joissa arviointitutkimuksessa toteutettiin henkilöstöhallinnon edustajien haastattelu. Näiden työpaikkojen työterveyshuollon edustajien näkemyksiä koottiin työterveyshuollon edustajille lähetetyistä alku- ja loppukyselyistä sekä ryhmähaastatteluista. Työntekijäkohtaisesta yhteistyöstä saatiin tietoa viiden kuntoutujan osalta. Tapauskohtaiseen työterveysyhteistyön tarkasteluun päästiin monimenetelmällisen ja moninäkökulmaisen, samoihin tutkimuskysymyksiin vastaavan aineiston avulla. Monimenetelmällisyys tarkoitti tässä tutkimuksessa aineistojen asetelmallista yhdistämistä. Tämän tutkimuksen aineisto toi esille, että työterveysyhteistyössä ollaan vaihtelevasti selvillä henkilöstön tilanteesta ja kuntoutustarpeesta. Erityisen kriittisiä vaiheita, joissa tarvittava tieto ei siirry ja meneillään olevat prosessit voivat keskeytyä, näyttävät olevan henkilöstöhallinnon asiantuntijan vaihtuminen ja/tai työterveyshuollon palvelutuottajan vaihtuminen. Vaikka henkilöstöhallinto oli aktiivinen, se ei kuitenkaan tarkoittanut, että kaikki esimiehet olisivat olleet valmiita kuntoutuksessa toteutuvaan työpaikka- ja työntekijäkohtaiseen yhteistoimintaan. Myös työterveyshuoltoyksiköiden ja siellä toimivien jäsenystä aktiivisesta roolista ja toiminnasta työssä jatkamisen ja työkyvyn tukemisen koordinaatio- ja seurantatehtävässä tulee edelleen kehittää. Kuntoutukseen osallistuvien tahojen roolien ja tehtävien selkeys on edistävää tekijä kuntoutujan kuntoutumisessa, mutta olennaisempaa näyttäisi olevan monitoimijainen yhteistyö.

Abstract

Collaboration between workplace and occupational health as the enabler of rehabilitees' work-related rehabilitation process

Finnish Social Insurance Institution launched a developmental project (2012–2014) in which a new way of conducting vocational rehabilitation was developed. This work-related rehabilitation aimed at close collaboration with employers, employees, Occupational Health (OHS) and rehabilitation services. In this study, which is part of the evaluation research project related to the developmental project, the aim was to clarify, what kind of cooperation between workplaces and OHS did occur, how the multiagency cooperation succeeded and what consequences this did have to the rehabilitation? Data was gathered from the ten workplaces attending to the project, from where the representative of the Human

Resources (HR) had been interviewed during the evaluation research project. Data from their OHS's professionals were collected by two questionnaires and from five focus group interviews. Also, we could include to this study outcomes of five rehabilitees' processes. The project has been evaluated by using multiple-constituency approach. Multiple data was jointly used in researchers' collaboration during the steps of analysis. In cooperation with the workplace and the OHS the level of the recognition for the different needs of support and rehabilitation, and ways of cooperation varied a lot. Critical phases in respect of the distribution of the flow of the information seemed to be the changes of personnel at the HR or the reversal of the OHS provider. Though the HR was active in multiagency cooperation the supervisors didn't necessarily were ready for the cooperation needed at the workplace and with the employees. The case management role was not fully recognized in OHS during the developmental project though many new impacts of complex collaboration was received both to employees and to processes of OH. In the multiagency collaboration the clarity of roles and tasks promotes rehabilitees in their rehabilitation processes, but the quality of collaboration seem to be fundamentally important.